

Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 364-ҳадис

364 - وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَدِمَ عُيَيْنَةُ بْنُ حِصْنٍ، فَتَرَلَ عَلَى ابْنِ أَخِيهِ الْحَرْبِ بْنِ قَيْسٍ، وَكَانَ مِنَ النَّفَرِ الَّذِينَ يُدْنِيْهِمْ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، وَكَانَ الْقُرَاءُ أَصْحَابَ جَمِيلِسِ عُمَرَ وَمُشَائِرَتِهِ، كُهُولًا كَانُوا أَوْ شُبَانًا، فَقَالَ عُيَيْنَةُ لِابْنِ أَخِيهِ: يَا ابْنَ أَخِيهِ؛ لَكَ وَجْهٌ عِنْدَ هَذَا الْأَمِيرِ، فَاسْتَأْذِنْ لِي عَلَيْهِ، فَاسْتَأْذَنَ، فَأَذِنَ لَهُ عُمَرُ، فَلَمَّا دَخَلَ: هِيَ يَا ابْنَ الْخَطَّابِ؛ فَوَاللَّهِ؛ مَا تُعْطِيْنَا الْجِزْلَ، وَلَا تَحْكُمُ فِينَا بِالْعَدْلِ، فَعَضِيبَ عُمَرُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ حَتَّىٰ هُمْ أَنْ يُوقَعُ بِهِ، فَقَالَ لَهُ الْحَرْبُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِيْنَ؛ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ لِنَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: {خُذِ الْعَفْوَ وَأُمْرِ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِيْنَ}، وَإِنَّ هَذَا مِنِ الْجَاهِلِيْنَ. وَاللَّهُ؛ مَا جَاءَهَا عُمَرُ حِينَ تَلَاهَا عَلَيْهِ، وَكَانَ وَقَافَا عِنْدَ كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ. [4642] وَسَبَقَ بِرَقْمِ [55].

364 . Ибн Аббос розияллоҳу анхумодан ривоят қилинади:

«Уяйна ибн Ҳисн келиб, жияни Ҳурр ибн Қайснинг уйига тушди. У Умар ўзига яқин тутадиган кишилардан эди, чунки қорилар қари бўлсин, ёш бўлсин, Умарнинг мажлису машварат аъзолари эдилар. Уяйна жиянига: «Эй жиян, бу амирнинг олдида эътиборинг бор, ҳузурига мен учун изн сўраб берсанг?» деди. У Уяйна учун изн сўради. Умар унга изн берди. У унинг олдига кириб, «Хой Ибн Хаттоб! Аллоҳга қасамки, бизга тўкин-сочин қилиб бермаяпсан, орамизда адолат билан ҳукм қилмаяпсан!» деди. Умар ғазабланиб кетди, ҳатто унга хезланди ҳам. Шунда Ҳурр: «Эй мўминларнинг амири, Аллоҳ таоло Ўз Набийси соллаллоҳу алайҳи васалламга: «Кечиримли бўл, маъруфга буюр ва жоҳиллардан юз ўгир», деган.^[1] Бу ҳам жоҳиллардан-да», деди. Аллоҳга қасамки, у Умарга буни тиловат қилган пайт (Умар) бунга бепарво бўлмади. У Аллоҳнинг Китоби олдида такқа тўхтайдиган киши эди».

Имом Бухорий ривояти.

Бу ҳадиснинг матни ва шарҳи 55-рақамли ҳадисда келган.

[1] Аъроф сураси, 199-оят.

Манба: hadis.islom.uz

